

Nr 417

Av herr **Andersson** i Brämhult m. fl., om ökat anslag till det till byggnadsstyrelsen knutna rådet för översiktlig planläggning.

Eftersläpningen i kommunernas bebyggelseplanering, särskilt den översiktliga planläggningen, är för närvarande mycket stor. Att detta förhållande främst ur ekonomiska synpunkter är betänkligt för stat, kommuner och enskild byggnadsverksamhet framstår utan vidare klart.

Dessutom saknas en på bebyggelseplaneringens område planmässigt driven utrednings- och forskningsverksamhet, vilken fordras för en riktigt avvägd planering och ett rationellt och ekonomiskt byggande. Det synes angeläget att det tekniska, ekonomiska och samhällsvetenskapliga utrednings- och kunskapsmaterial av värde, som för närvarande på olika håll finnes tillgängligt, insamlas och efter erforderlig bearbetning och sammanställning på lämpligt sätt tillhandahålles kommunerna. I nuvarande läge med stor brist på olika fackmän inom bebyggelseplaneringens område, bör därför varje möjlighet till rationalisering av det löpande arbetet tillvaratas.

Ett annat problem av stor betydelse för bebyggelseplaneringen är frågan om näringslivets lokalisering, särskilt i samband med försöken att motverka landsbygdens fortsatta avfolkning. Frågan har den senaste tiden tilldragit sig en allt större uppmärksamhet. Bland annat uppmärksammades frågan i två likalydande motioner till föregående års riksdag, nr 341 i första kammaren och nr 290 i andra kammaren, där motionärerna tog upp ett flertal frågor rörande den framtida utformningen av närings- och bebyggelsestrukturen i landet. Över motionen yttrade bankoutskottet i utlåtande nr 36 bl. a. följande:

Planeringsfrågorna har i motionerna liksom i remissyttrandena behandlats utförligt. Även om det är riktigt — såsom lantbruksstyrelsen framhållit — att planering i och för sig icke kan lösa bebyggelseproblemen, är det enligt utskottets mening viktigt, att landsbygdens planeringsfrågor ägnas uppmärksamhet, varigenom avvägningen av bl. a. olika åtgärder från samhällets sida underlättas. Det är också betydelsefullt att en inventering och kartläggning av skilda bygders behov utföres. De allmänna planeringsfrågorna behandlas numera i ett flertal ämbetsverk, och kontakt upprätthålles genom det på byggnadsstyrelsens initiativ tillkomna rådet för översiktlig

planläggning. Det synes utskottet vara värdefullt att detta nära samarbete mellan de olika planeringsorganen fortsättes och fullföljes, varigenom en samlad överblick blir möjlig och gjorda erfarenheter blir tillgängliga för alla berörda parter.

Här bör även erinras om att frågan om sanering av den äldre bebyggelsen i våra städers centrala delar alltmer aktualiseras. På grund av frågans stora ekonomiska räckvidd och de därmed förbundna komplicerade problemen att motverka en olämplig utspridning av bebyggelsen på alltför stort avstånd från stadskärnan, kommer ökade krav att ställas på planläggningen på detta område.

Byggnadsstyrelsen har gång efter annan hemställt om förstärkning av styrelsens resurser på detta område, men i 1955 års statsverksproposition, sjätte huvudtiteln, har departementschefen endast ansett sig kunna tillstyrka att ytterligare 25 000 kr. ställes till styrelsens förfogande för anställande av tillfällig personal och anlåtande av utomstående expertis i fråga om planverksamheten.

Enligt vad vi erfarit, har byggnadsstyrelsen därjämte försökt att från statens nämnd för byggnadsforskning erhålla anslag för vissa trängande utredningsuppgifter på bebyggelseplaneringens område. På grund av sättet för nämndens medelsanskaffning och den omständigheten att utgifter för undersökningar av mera permanent karaktär icke ansetts böra bestridas genom nämnden för byggnadsforskning utan anvisas på vederbörligt omkostnadsanslag, har nämnden icke ansett sig kunna ställa några medel till byggnadsstyrelsens förfogande.

Vi är helt på det klara med att det statsfinansiella läget kräver stor återhållsamhet med förstärkning av personalen vid de statliga ämbetsverken, men enligt vår mening bör byggnadsstyrelsen beredas ökad möjlighet att vidga sin verksamhet i vissa avseenden som särskilt kan underlätta kommunernas arbete på bebyggelseplaneringens område.

Detta gäller i första hand det av bankoutskottet berörda till byggnadsstyrelsen knutna rådet för översiktlig planläggning. Detta råd, som tillkom genom beslut av 1953 års riksdag, har för närvarande endast 40 000 kr. till sitt förfogande för ersättning till de icke statligt anställda medlemmarna i rådet, till personal och till särskilda utredningar, vilket måste anses otillräckligt. Det synes oss nödvändigt att byggnadsstyrelsen ges möjlighet att utöka denna del av verksamheten bl. a. genom att till denna knyta en kvalificerad planfackman. Anslaget för rådets verksamhet skulle i så fall behöva höjas med 30 000 kr.

Vi vill dessutom föreslå att byggnadsstyrelsen erhåller det anslag på 20 000 kr. för den kursverksamhet på bebyggelseplaneringens område som styrelsen gjort framställning om i sina anslagsäskanden för budgetåret 1955/56. Byggnadsstyrelsen avser med denna framställning, såsom närmare motiverats i styrelsens petita, att erhålla medel till bl. a. utbildningskurser för stadsplanetekniker. Som torde vara väl bekant råder det f. n. stor brist

på fackmän av olika slag icke minst inom bebyggelseplaneringens område. En ökning av antalet stadsplanetekniker skulle medföra att de högskoleutbildade fackmännen kunde avlastas en mängd rutinarbeten och få möjlighet att helt ägna sig åt kvalificerade uppgifter.

Med stöd av vad som anförts får vi hemställa,

att riksdagen för tillgodoseende av här angivna syften med ändring av Kungl. Maj:ts i årets statsverksproposition framlagda förslag måtte för budgetåret 1955/56

- a) öka förslagsanslaget Byggnadsstyrelsen: Avlöningar med 30 000 kr.;
- b) öka förslagsanslaget Byggnadsstyrelsen: Omkostnader med 20 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1955

Torsten Andersson
i Brämhult

Manne Ståhl

E. Birke

Anders Pettersson
i Dahl

Gust. Nilsson
i Göingegården

Gösta Skoglund
